

POKROK

PUBLISHING CO.

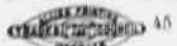
vydává
POKROK ZÁPADU
a místní vydání

v Crete pro Salina okres, Neb., v Schuyleru a Clarkson pro Colfax okres, Neb., v Wilson, Kans., pro stát Kansas, v Cedar Rapid, Ia., pro stát Iowa, v St. Paul a Minneapolis, Minn., pro stát Minnesota a v Tyndall, S. D., pro stát South a North Dakotu.

Předplatné:
Pro Spojené Státy \$1.50. Pro Kanadu \$2.00. Do Evropy \$2.50 ročně.

Zásilky peněžní dělat se pomocí peněžních poukázek (Money Orders), expresních poukázek (Express Money Orders), bankovních poukázek (Bank Draft), anebo v registrovaném dopise. Oznamujete-li své představení, udejte starou i novou adresu.

Doplňky z kruhu čtenářstva ochotně uveřejňujeme. Musí být slušné, psané bez úmyslu někomu osobně poškodit a podpisy plným jménem, ať již má být v redakci utajeno, anebo s dopisem uveřejněno.

Italská vláda rázem zrušila 72 svátků, což znamená o tolik více pracovních dnů, ale američtí Italové najdou jistě útěchu v tom, že hlavně k vůli nim byl zde udělán svátek sv. Kolumba.

Američtí protestanti neměli by se tolik durdit, že jeden obchodník poslal byl na den dikvzdání, zajde na máš do katolického kostela ve Washingtonu. Co mají říkat katolici, když p. Wilson chodí každou neděli do kostela presbyterianského?

Provdá-li president Wilson během své administrace všechny tři dcery, a nadělá-li si pokaždé tolik nepřátel mezi vyukajcími demokratickými politiky pro nepozvání jich na svatbu, jako při svátku slavné Jessie, nemusí se ani zapřísahati, že nechce nominaci pro druhou lhůtu.

Doufáme, že každý z našich čtenářů měl za děkovati tento čtvrtek, 27. listopadu — vždyť i my, redaktor t. l., jsme měli, a sice, že za poslední rok přece bylo několik čísel jednoho českého časopisu v Omaze, v nichž "neměli" naše jméno a nedávali k němu nějaké "epitheton ornans."

Americké časopisy si dobírají Německo za to, že jeden obchodník poslal byl na dva týdny do vězení k vůli důkladnému podivání se na policajce, ale onen mladěnek z New Yorku, jenž pro pouhé "mrknutí" na dvě poslána byl na měsíc do podobného místa, má zas asi o americké svobodě nějaké divné mínění.

Jednou, když Robert Ingersoll vycházel z chicagského Auditoria, kde proslavil přednášku, jistý uhlíčník hodil po něm surovou nadávkou, k vůli čemuž slavný agnostik ani dost málo se nerozlobil, ale politoval uhlíčníka. Často si vzpomínáme na klidnou tvář Ingersollovu v té chvíli a na zahanbený obličej uhlíčníkův.

Pohřeš-li některý z našich laskavých čtenářů v dnešních redakčních poznámkách časové věci, jako na příklad o politice, o mexické situaci, a pod., necht nám to laskavě promine. Následkem obmyšleného odjezdu na "slunný jih," jsou psány na týden do předu, a těžko vědět, jak to do té doby dopadne s Huertou, nebo s finanční předlohou.

Do New Yorku přijel onedny generál armády spásy Bramwell Booth na parníku Lusitani v kajutách, za něž zaplatil \$375 a jeho sekretář měl kajutu za "pouhých" \$250 a první slova p. generála na americké pevnině byla, že "pradlena jest tak dobrá jako biskup," čemuž my konečně bychom věřili, ale pochybojeme, že pradlena jezdí přes oceán v takových skromných pokojích.

VĚRNĚŠKÁ OTÁZKA

Jsou mnohé věci, které předelá pokolení pokládá za zcela správné a za jediné možné, a na něž doba přítomná pohlíží jako na barbarství. A jsou věci, které pokolení nynější pokládá za zcela správné a jediné možné, a

v nichž doba příští bude spatřovati barbarství.

Dnes na příklad zákon, představující důstojnost organizované společnosti lidské, uhopí někoho, jenž přestoupil nějaký paragraf, třeba trochu přebral a nemohl trefiti domů, a zavře jej a neptá se, jak jest živa rodina, pokud on pyká za zlehčení majestátu onoho zákona. Nebo pošle někoho, kdo dopustil se malokrádeže z nouze, na několik měsíců a někdy i na rok neb déle do vězení a dá mu aspoň třikrát denně jísti, ale neběže si mnoho starosti s tím, má-li rodina jeho co do úst. A kdo se těžšího provinění dopustí, toho pošle na léta do kriminálu, udělá z něho pouhé číslo, čímž mu stále připomíná, že pozbyl veškerých nároků na důstojnost lidskou, a když vyjde z kriminálu, dívá se společnost lidská, že se nepolepšil. Jako by zlo mohlo přivoditi, zploditi dobro.

Takový jest ustálený zvyk, takový jest systém společnosti lidské. Ona nesází se polepšovati, napravovati, nýbrž mást se. Zajímovou odchylku od tohoto ustáleného zvyku hodlá podniknouti stát Ohio.

Největší trestnice na světě — čteme v omažských "Daily News" — nebude trestnicí vůbec! Bude to vězení bez zdí! Bude to veliký industriální ústav, v němž veliký stát bude vyráběti LIDI! — Tento pokus, v němž sociologové spatřují předzvěst revoluce v praktickém zacházení se zločinci, bude mít svůj počátek v Ohio. Guvernér Cox jest za touto velikou ideou, která se zrodila v hlavě a srdci Rev. Harriese R. Cooleyho, direktora clevelandských dobročinných ústavů za Toma L. Johnsona.

"Ohio se nabažilo raziti zlato z poklesků nešťastníků. Budeme ovšem operovati na obchodním základě, avšak budeme se snažiti zachraňovati lidi NAPŘED!"

Nová "trestnice" bude velikou 1,600-akrovou farmou, zařízenou na způsob Cooleyho farmy ve Warrensville, které jest používáno Clevelandem na místě obvyklých "robotáren" jiných měst. V této novomodní trestnici věřoví spát v bílých železných postelích — nikoli v celách! Budou pracovati bez dohledu strážů. — Budou choditi do školy, aby se naučili zajímavým věcem, o nichž nikdy před tím neslyšeli. Budou učeni fémestím, tak aby po propuštění mohli si vydělávati potivě živobytí ve světě. Dostane se jim těleoviku, lékařského ošetření a nejlepší stravy. Dostane se jim výhod všech nejpolepšitelnějších objevů ve vědecké penologii.

"Tato naše novota rozšíří se po celém národě, po celém světě," praví guvernér Cox. "Neboť kdokoli se přiblíží ku vězení, oči mu záleží, a brzy shledá, že jest na cestě. Společnost lidská to zkoušela a dostala se naprosto bezduše se starodávnými metodami v zacházení s tak zvanými zločinci — kteří ve skutečnosti jsou pozůstatkem temných věků.

"My snažili jsme se vyléčiti "zločince" pronajímáním jich ku práci kontraktorům, bitím jich, věšením za zápěstí po celé hodiny, "vodní kúrou" a ještě horšími metodami. A oni vytrpěli horší zločinci, než když přišli. Konečně věda uznává, že máme žádné "zločinné třídy." Máme provinilce a lidi duševně zatížené — lidi, jejichž duševní schopnosti jsou slabé. Většina z nich může býti uvedena na pravou cestu, a my hodláme to učiniti pro ně v této novomodní — v této pravé trestnici, jež vůbec není trestnicí, nýbrž jenom velikým ústavem, v kterém mají býti děláni lidé z těch, kdož pochybují."

Pokus státu Ohio zajisté sledován bude se živým zájmem po celém světě a po celém národě, neboť vydržování trestnic stojí obrovská peníze — když použije se tohoto stanoviska na to pohlízneme — a o nějakých výsledcích svědčících o nápravě tak zvaných zločinců, sotva dá se mnoho říci. Také státní trestnice v Kalifornii učiněna byla "lidštější" v těchto dnech. Byly tam totiž spáleny všechny pruhované obkaly a nadále věševé budou nositi šedý šat, nelíže se mnoho od šatu ob-

čanského. Číslo nebyla sice úplně odstraněna, avšak trestanci budou je nositi pod kabáty a nikoli na nich.

ZŘICENINY DOMOVŮ.

I tisk mimo Chicago povímal si, že v jeden den v onom městě dvašedesát manželství bylo rozvedeno bez protestu a kterékolí strany, a na kalendáři zůstalo dalších 250 případů. Co se děje v Chicago, děje se v New Yorku, Filadelfii, Baltimore, děje se v jiných městech v zemi, různí se poměr pouze počtem obyvatelstva a konečně snad někde jest poměrně více rozvodů, nežli jinde; ale skutečnost jest, že v Americe běže se manželství velmi na lehkou váhu. Tato rozvodní statistika je nejlepší důkazem, že nepohlíží se na ně jako na jednu duši, jako na posvátný svazek, který teprve smrt má rozváděti, ony rozvodní číselce jsou mimo jiné důkazem, že manželství v Americe se uzavírá jako spekulace — vydaří-li se, dobře, a nevydaří-li se, také dobře. Je tu rozvodní soud, ku kterému se manželé obrátí, jako se obrátí obchodník nezdarom postižený k soudu bankrotnímu. Takové rozvody, kde žádná strana nepodá protestu, jsou asi z největšího dílu podobnými nezdařenými spekulacemi; obě strany jsou se vzájemně nabaženy a rozvodní dekret očekávají jako vyproštění z nevýhodné, nepřijemné smlouvy.

Kde není dětí, konečně uzavře na jest takovým rozvodem jedna kapitola v manželském dramatu a kapitola druhá může býti lepší. Avšak skrze rozvody v Americe osíř každoročně na statisíce dětí, ztratí buď otce nebo matku, někdy oba, kdy přikázány jsou soudem dohledu jiných lidí, neb poslány do nějakého ústavu, když žádný z rodičů není vhodnou osobou, aby je vychovával, a to jest vážnou věcí. To jest tak vážnou věcí, že mělo by býti více o ní přemýšleno, nežli o tom, zdali vynaložením mnoha milionů dolarů na cizinské missie, buď obrácením několika tuťů nebo set "pobanů" na křesťanství.

Jsou ovšem případy, kdy jest pro manžele, pro děti i pro společnost lidskou jako celek, lépe, když se manželé rozejdou; než případy takové jsou řídké, a proto mělo by se uvažovati o cestách a prostředcích, jak dalo by se obmeziti toto "rozvodní zlo," neboť rozvod, jak v Americe věšel do mody, není ničím jiným, nežli zlem. Od reformátorů slyšíme, že jest za to zodpovědné úpadek náboženství, ale tu potřebu jenom poukázati na Švýcarsko, kde sotva lze mluvit o nějakém úpadku náboženství a kde jest rozvodů ještě trochu více, nežli ve Spojených Státech. Také se svaluje zodpovědnost na divadlo, na tendenci v literatuře přítomné doby, ale tu zas mohlo by se ukázati na Francii, která má "nejkluzší" literaturu na světě a kde nejvíce jest stěžováno na úpadek náboženství a kde jest rozvodů mnohem méně, nežli v Americe, která jest zemí neobyčejně etnostnou a prudní.

Sotva kdo ví o nějakém "spekulativním" a "osvědčeném" prostředku proti rozvodnímu zlu, avšak myslíme, že by rozvodů hodně ubylo, kdyby žádosti o ně drženy byly v tajnosti a projednávány až po roce, kdyby "strany" ještě rozvodu si přály; kdyby se na manželství nepohlíželo jako na spekulaci, nýbrž jako jednotu a společenstvo pro celý život, s vážnými závazky a zodpovědností, nejenom mezi manželi, nýbrž také k dětem a k společnosti lidské jako celku — zde hodně dalo by se působiti a vykonati domácí výchovou — a když muž a žena takto na manželství pohlíží, neutíkají od sebe pro malichernosti a snesou spolu sebe těžší rány osudu, a také by rozvodů ubylo, kdyby otázka živobytí nestávala se stále vážnější a obtížnější problemem. V Americe na příklad vězeňka ta veliká bohatství nahromaděna byla za posledních padesát roků a snad jest nějaká spojitost mezi tím a stále stoupajícím počtem rozvodů. Jisto aspoň jest, že před padesáti lety nebylo ani z čtvrtiny tolik rozvodů, jako nyní a že rozvodů přibývá asi v

tom poměru, jak boj existenci v širokých vrstvách lidu stává se krutějším a stále více vysilujícím.

JEŠTĚ O DANI Z DŮCHODŮ.

Již jednou psali jsme na této stránce, jaké obtíže působí výklad nového zákona o dani z důchodů, která uložena jest na všechny příjmy přesahující \$3,000 v případě osob svobodných a \$4,000 v případě osob ženatých nebo vdaných. Výběrčí vnitrozemských daní v těchto dnech rozehali vysvětlení, jakým způsobem zákon bude operovati a zároveň sestavili otázky, které budou k zodpovědní předloženy.

Většina lidí se domnívají, že když nemají více než \$3,000 ročních důchodů, že nemusí novému zákonu žádnou pozornost věnovati. To však mohlo by jim přijíti drabo.

Máte-li pronajatou farmu nebo budovu za více než \$3,000, VY jste přímo zodpovědní za zaplacení části daně z důchodu "domácího" každým rokem. VY musíte zaplatiti onu daň a VY jste přímo přidrženi k zodpovědnosti, kdyby se to nestalo. VY musíte zadržeti příslušný obnos z "nájmů" "domácího" a odvésti jej výběrčímu vnitrozemských daní ve vašem distriktu.

Jak jsme se již zmínili, tento rok daň se dítá od 1. března, tedy za deset měsíců r. 1913 a nadále bude placena za každý plný kalendářní rok.

Korporace, firmy, společenstva, atd., musí podati příměrnou výplatu každým rokem před 31. březnem o slušném, mzdách, dividendách a výdělech vyplacených každé osobě během předešlého roku přesahujícího \$3,000. — Před 1. červnem výběrčí elu uvědomí každou firmu, atd., o určitém obnosu daně, jaký jest pro novinnář, který musí býti zaplacen před 30. červnem, a kdyby se to nestalo, byla by uložena pokuta 5 procent a nadále 1 procenta měsíčně, kdyby zaplacení dle bylo zdržováno.

Kdo jest avoděn a má důchod na příklad \$3,500, platí daň 1 procenta na \$600. Kdo jest ženat, platí stejnou daň z obnosu přesahujícího \$4,000, ale nikoli ze \$4,000, které od placení daně jsou vyjmuty. Jste-li zaměstnán za pravidelné služby, placené měsíčně, neb jiným způsobem, zaměstnavatel musí sraziti daň na příjmy přesahující \$3,000 v případě osob svobodných a \$4,000 v případě ženatých nebo vdaných. Zákon ukládá pokutu od \$20 do \$1,000 na zatajení takových důchodů a pokutu až do \$2,000 a uvěznění až do jednoho roku, pro učinění falešných údajů.

Každý, kdo má důchod podléhajcí dani, musí si opatřiti formulář od výběrčího vnitrozemských daní a pod příslušnou údati svůj čistý důchod. Bude pak uvědoměn, jaká daň na něho připadá. Výstrahy před obelžením zákona budou v krátce vyvěšeny na všech poštách a jiných vládních budovách.

Abyste zjistili důchody daním podléhajcí, výběrčí elu bude přehlížeti knihy bank a korporací, s příslušnými výpověďmi o dividendách. Nyní již sestavují seznamy osob vydávajících více než \$3,000. Nájemci, korporace a firmy, jež zadržují daň "u pramene," jsou zodpovědní jenom za 1 procento na všechny důchody přes \$3,000.

Odhaduje se, že 500,000 osob ve Spojených Státech bude platiti daň z důchodů a že vynesou \$82,673,000 a dalších \$40,000,000 bude získáno z daně 1 procenta na výděly korporací.

Cizinci, kteří zůstávají a vydělávají peníze zde, musí platiti daň, kdežto Američané bydlící v cizině, musí odváděti daň na dividendy neb jiné výděly, jež získávají ze zdejších investic.

MATICE VYSŠÍHO VĚDĚLÁNÍ.

Před několika týdny Matice Vyššího Vzdělání konala svůj druhý sjezd v Cedar Rapids, Ia., městě, kde byla založena. O sjezdu tom většina časopisů přinesla zprávy, čímž vykonaly svoji zpravodajskou povinnost vůči veřejnosti, avšak tím nekonečně jejich povinnost kulturní. Matice Vyššího Vzdělání jest podnikem dá-

ležitým a česko-americký tisk na prvním místě měl by pomáhati k rozvoji její záslužné činnosti. — Matice Vyššího Vzdělání vykazati se může výsledky, jest již celá řada mladých Česko-Američanů, kteří jí děkují za radu a účinnou pomoc, a mají-li býti tyto výsledky ještě zdárnější, činnost Matice ještě obsáhlejší a pronikavější, do velké míry závisí od našeho tisku v této zemi. — Hlavně naši zámožnější krajané a veliké národní jednoty měly by býti stále upozorňovány na důležitost Matice Vyššího Vzdělání a její záslužnou činnost, kterou rozvíjí pro nás česko-americký dorost. Často si stěžujeme na odnárodňování se toho našeho dorostu, ale málokdy si položíme otázku, zdali my sami konáme vůči němu své povinnosti.

O sjezdu Matice Vyššího Vzdělání přinesli jsme již zprávu, ale přes to vyjímáme ještě některé zajímavosti z protokolu, který jest v těchto dnech obdrželi.

Počet posluchačů, kteří obdrželi čestné pájčky od Matice V. V. za dobu deseti let, jest následující: ze státu Iowa 13, Illinois 7, Nebraska 6, New York 3, Wisconsin 3, Missouri 1, Ohio 3, Minnesota 4, Texasu 7, Pennsylvania 1, Oklahomy 3, Michiganu 2, Sev. Dakoty 1, Oregonu 1, Washingtonu 1.

Celkem tedy 54 českých posluchačů, z nichž 10 jest českých dívek a 44 českých jinochů, kteří věnovali se vyššímu vzdělání a obdrželi pomocné ruky od Matice V. V., z nichž dnes již slušné procento zaujímá důležitá postavení při universitách, vyšších i obecných školách, buďto jako profesori, principálové a principálky, učitelové neb učitelky. Slušné procento z nich jsou inženýři, chemikové a to v službě státní, městské neb soukromých společností a platem některých až \$1,600 i více ročně. (Výkonný Výbor před sjezdem rozehal na všechny výskolence k vyplnění malé dotazníky, které byly vlastnoručně studenty vyplněny a před sjezdem delegátům předloženy. Z těchto vyplněných dotazníků možno se přesvědčiti, kdy a kde který student svůj kurs dokončil, jaká má postavení, jaký plat atd.)

Pan W. F. Severa, zakladatel Matice Vyššího Vzdělání, věnoval další dar \$2,500, z jehož důchodů mají býti hrazena běžná vydání, spojená se správou podniku, kterýmžto ušlechtilým způsobem vzpomněl svých šedesátiletých narozenin, jež připadly na den 3. září 1913. Kdyby snad Matice Vyššího Vzdělání někdy zanikla, má býti tento dar rozdělen, jak následuje: \$1,000 Ústřední Matici Školské; \$1,000 Národohospodářskému ústavu při České Akademii pro vědy, slovesnost a umění v Praze; \$500 Hlávčkové Studentské kolleji českých vysokých škol v Praze.

Také se jednalo, aby působnost Matice Vyššího Vzdělání byla rozšířena na takové obory, jako jest lékařství, právníctví atd., avšak bylo od toho upuštěno po řeči prof. Šimka, jenž odvodňoval, proč, aspoň pro nynější dobu, nebylo by záhodno tímto směrem činnost Matice rozšiřovati.

Prof. Šimek se uvolil podniknouti podle příležitosti cestu po česko-amerických osadách za účelem povzbuzování zájmu pro Matice Vyššího Vzdělání, hlavně mezi zámožnějšími krajanými. Přijal byl rovněž návrh slavného Hrbkové, aby se hleděti získati finanční pomoc také v kruzích zámožných Američanů, zvláště těch, kteří podporují vzdělávací účely. Rovněž přijat návrh p. Bureškové, aby se pro správu Matice získala placená síla, ježto práce stále přibývá, což ponechává Vyššího Výboru, aby učinil takové opatření, jaké za dobré uzná.

Na resolučním výboru, kterému zároveň přiděleny návrhy na opravu stanov, zasedali pp. Josef Novák a Otto Pergler a p. Miloštin Burešková. V jedné z resolučních žádání jsou česko-americké časopisy, aby Matice Vyššího Vzdělání se nejvíce fedrovaly. — Předsedou sjezdu byl p. Jan Pecha z Chicago a tajemníkem s. J. Roslava Boháčová, rovněž z Chicago.

Tento druhý sjezd Matice Vyššího Vzdělání byl zdařilý v každém ohledu a jest k přání, aby sjezd třetí byl ještě čestněji obelán a aby Matice setkala se mezi česko-americkým lidem s takovým pochopením, jakého si zaslouhuje.

Clevelandský boháč, p. Huntington, vrátil se z cesty po Evropě a vyslovil se pochvalně o našem Vojtově Náprstkovici, kterého v Praze navštívil. Velebě ho i činnost jeho, pravil: "He is a great man."

ČESKÁ AMERIKA PŘED TŘIČETI LĚTY.

Milwauecký časopis "Sentinel" přinesl pěknou zprávu o koncertě p. J. H. Čapka, jenž právě navrátil se z pražské konservatoře.

Do Jednoty Č. S. P. S. uveden byl stý řád, podle jménem Žižkov v Hanover, Kans.

Méla kašel. "Moje malá dceraška méla kašel a chraptěla, ale po využití jedné lahvičky Severova Balsámu pro plíce (Severa's Balsam for Lungs) kašel ustal a chraptivost odešla." Frant. Jamilkowski, West Swanzy, N. H. — Zkuste tento lék proti kašlu, nastužení, chraptivosti, krupí, zánetu průdušek a proti různým jiným chorobám plímců. Nikdy toho nebudete litovati. Cena 25 a 50 centů vádve v lékárnách, aneb přímo po obdržení obnosu, W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa. Adv.

Česko-Americký Venkov jest listem pro každého českého muže, ženu a dítě. Každý zde nalezne hojnost nejlepší čístej látky pro sebe.

C. H. Kubát, právnický notář. V oboru svého zkuševý. Spolehlivý zástupce u všech soudů. 103 Barker Block. 15. a Farnam, Tel. Doug. 6867. Omaha, Neb.

LOUIS BERKA, český právník a veřejný notář. 336 Bee Bldg., Omaha. Vychází dříve, a strává májímž obzvlášť. Da vám dobrou radu a nastoupí vás ve všech soudních případech. TEL. DOUGLAS 9007

F. M. Scoblík, český právník a obhájce. VEŘEJNÁ PRAXE. Security, Block - TYNDALL, S. D.

Adolf A. Tenopír, český právník. Úřadovna č. 1325, roh 14. a William ulice. Omaha, Neb. Tel. Doug. 8397. Veřejný notář.

Julius J. Žitník, právník. a spolehlivý rádce ve všech právních záležitostech. 715 Brandeis Theater Bldg. Tel. Douglas 2876. OMAHA — NEBRASKA. Zástupce u všech soudů.

JOS. T. VOTAVA, PRAVNÍK. Úřadovna: 6. pokoje 800 Bee Building. Telefon: Douglas 631. Omaha — Nebraska.